

Alba Vergés: «Si es pretén que la setmana que ve la gent ompli el metro, serà una mala decisió»

La consellera de Salut apunta que el desconfinament ha de ser "segur" per evitar rebrots i assegura que el Govern prendrà decisions encara que se'ls "requereixi el permís" del govern espanyol

La consellera de Salut, Alba Vergés, durant l'entrevista amb NacióDigital | Albert Alemany

Sobre la taula del despatx, unes galetes. Admet que dorm poc i no sap a quina hora podrà dinar. De fet, des de l'arrencada de la crisi sanitària del coronavirus, ha perdut la noció del temps, una situació que es repeteix en boca del personal dels experts i professionals que aquests dies passen quasi totes les hores del rellotge al departament. La consellera de Salut, Alba Vergés (Igualada, 1978), arrenca la quarta setmana d'emergència amb una satisfacció: assegura que el sistema de salut, malgrat l'alta tensió que recau sobre les seves espatlles, s'ha pogut preparar per donar resposta a la pandèmia.

[youtube1x1]<https://www.youtube.com/watch?v=nLJKX5qea08>[/youtube1x1]

Però acumula també preocupacions. Principalment, els malalts i les víctimes, al mateix temps que està abocada a mirar cap a un futur que intenten cartografiar de la mà dels experts. A més de continuar batallant pel material sanitari i els equips de protecció, l'interrogant que sobrevola aquesta setmana a la cúpula de Salut és com fer un desconfinament segur (https://www.naciodigital.cat/noticia/199975/dos/models/superar/pic/italia/va/rebutjar/es/relaxes/co_nfinament/vol/fer/espanya). En aquesta entrevista amb **NacióDigital**, Vergés insisteix que el

repte és fer-lo evitant que es produeixi un rebrot.

- Com està i com està vivint personalment la gestió d'aquesta crisi sanitària?

- Soc una persona que acostumo a contestar sempre un "bé" amb un somriure, però realment han sigut uns dies molt durs i continuen sent-ho. Estic molt ocupada, això primer, treballant moltíssim, però també preocupada per certs aspectes i pensant molt en què hem de fer les properes setmanes. És a dir, intentant no perdre'm en l'avui i tenir aquesta projecció de les properes setmanes i intentant que els equips també vegin aquesta llum.

Els equips que tenim a Salut estan molt dedicats a repartir-se qui s'ocupa de què de forma immediata i també han de trobar una mica d'aire i de llum. Són gent que porten treballant, com jo i com tots, de dilluns a diumenge des de fa moltes setmanes sense descansar el que toca, i això acaba pesant.

- Li he preguntat per vostè i em parla més pels altres que no pas de vostè mateixa. S'ha traslladat a viure a la conselleria?

- Sí, de fet estic en un hotel aquí al costat del departament. Vaig de l'hotel aquí i d'aquí a l'hotel, i només he sortit per feina si he hagut d'anar a veure algun pavelló o un espai que hem obert. Els últims dies tot són videoconferències, una darrera de l'altra, parlant amb la gent de l'equip, de com tens això i allò, informació, dades. També he de trobar espais per parlar amb la família a través del mòbil amb vídeotrucades i veure què van fent.

- Vostè es va emocionar quan va anunciar el confinament de la conca d'Òdena perquè sabia la dificultat que això suposava, però també perquè hi havia la seva vessant personal de tenir la família allà. Com porta aquesta situació?

- Doncs s'ha aixecat i, malgrat que no hi puc anar encara, tinc una sensació molt alliberada. Sincerament, és com inexplicable la mateixa sensació que vaig tenir aquell dia. Realment, estàs limitant una cosa molt bàsica, que és la llibertat de moviments, i mai ens hauríem pensat al segle XXI, en una democràcia, que arribaríem a un punt de recomanar, de dir i a més a més d'implementar, una mesura tan bèstia com és dir als ciutadans que no poden sortir d'un determinat perímetre i després, dir a la gent que es quedi a casa.

"Mai ens hauríem pensat al segle XXI, en una democràcia, que arribaríem a un punt d'implementar una mesura tan bèstia com la de dir als ciutadans que no poden sortir d'un determinat perímetre ni de casa"

Per això tinc una obsessió molt gran amb el fet que la gent entengui el perquè estem demanant això, perquè això és realment fort i, si la gent no entén el perquè, costarà que ho puguin complir i assumir. La gent s'ha de quedar a casa, però quan miren per la finestra i fa bon dia, és complicat.

- Quina radiografia fa en aquests moments de l'estat de la situació, especialment pel que fa al grau de tensió de l'assistència hospitalària?

- Faig una radiografia molt bona, perquè el sistema de salut ha tingut aquesta capacitat

d'organitzar-se molt bé en temps rècord i responent a allò que calia, que és atendre les persones que arriben als hospitals, que arriben a les UCI. Des de l'atenció primària han fet tot un projecte canviant totalment per adaptar-se a la Covid-19 i atenent a distància i garantint les plaques a qui ho necessita. Tot plegat, sense deixar allò tan imprescindible de l'atenció primària, que és el seguiment dels crònics i tenir cura de la població que tenen assignada. Estan fent una feina magnífica i el paper de l'atenció primària en aquestes properes setmanes també serà clau per controlar aquesta epidèmia i per controlar la transmissió del virus.

Estic molt orgullosa de tot el que ha fet el sistema de salut. Mai hauríem pensat que podríem fer el que hem fet i, per tant, ara la gent té aquella sensació de "podem fer-ho". Això se suma al fet que les mesures que hem aplicat realment estan destensant. Les urgències del hospitals estan podent atendre el casos que hi van i saber qui han d'ingressar i a qui se li fa seguiment a casa, així com el 061. S'ha posat un engranatge brutal i per això sento molt orgull.

La consellera de Salut, Alba Vergés, al seu despatx a la conselleria Foto: Albert Alemany

- Com ha de ser el desconfinament?

- Estem en bona posició per poder plantejar-nos fer un desconfinament segur. És a dir, sense dir: "Vinga i a veure què passa". A veure, què passa no, hem creat una aplicació, tenim les dades del sistema i ara aquestes dades han de ser informació valuosa per prendre decisions de com desconfinem de forma segura i que possibles rebrots no ens comprometin el sistema sanitari.

- Justament, a la reunió que aquest dilluns tenia amb els experts, es plantejava la preocupació pels rebrots. Quines creu que serien les primeres mesures que es podrien anar relaxant?

- Són mesures també segons tipus de població, és a dir, hem de mirar si la població que ha passat

el virus pot tornar a fer activitat més o menys normalitzada. Sabem que la població més jove també passa el virus però, majoritàriament, i dic majoritàriament perquè hi ha casos i casos molt forts, el passen d'una forma més lleu, i com continuem protegint aquest grups de risc: gent que té patologies, gent d'edat avançada que també, evidentment, té patologies.

"Les mesures de desconfinament seran bastant focalitzades i han de ser segures"

Les mesures crec que seran bastant focalitzades, per això dic que calen mesures segures. No dic desconfinament perquè continuarem així, però anar aplicant mesures segures. Per això és tan important tenir grups d'experts treballant aquí al Departament de Salut amb aquestes dades que ens donin una idea clara de quina ha d'anar abans que l'altra i poder-ho compartir també a nivell de Govern i, sobretot, explicar-les. Les coses s'han d'explicar.

[noticiadiari]2/199975[/noticiadiari]

- El confinament total que s'aixecarà, segons ha decretat el govern espanyol, després de Setmana Santa, està justificat? Com el veuen des de la conselleria?

- Em fa la sensació que nosaltres hem justificat molt bé totes les mesures que preniem sempre. No només justificant a qui correspon d'autoritat política, sinó justificant de cara a la ciutadania i explicant-les. Per part del govern espanyol, no hem trobat el mateix grau d'explicació de les mesures del perquè en aquell moment van decretar el confinament total i no abans, quan nosaltres ho demanàvem. Crèiem que el temps era important i com més ràpid ho poguéssim aturar millor. No se'ns ha justificat prou i, en canvi nosaltres sempre hem motivat, hem explicat i hem dit públicament el perquè.

"Hem de garantir que els centres sanitaris no tindran un ensurt, tot el contrari, que ho estem fent tot per controlar bé la situació anticipant-nos"

La raó de per què passat Setmana Santa... Això vol dir que acaba la setmana i la cosa torna a la normalitat? Això no és un motiu ni és una raó. Nosaltres treballarem per a què en aquesta data, sigui el que sigui el que es decideixi, sapiguem què hem de fer aquí i puguem explicar a la gent què s'ha de fer i donem seguretat als nostres centres sanitaris, que ho han fet tot per poder atendre la gent. Hem de garantir que no tindran un ensurt, tot el contrari, que ho estem fent tot per controlar bé la situació anticipant-nos.

Gràcies a aquesta anticipació estem bé en els hospitals, l'atenció primària pot fer la seva feina i tenim espais preparats per poder passar pacients més lleus i que els hospitals puguin recuperar també molta feina que han de continuar fent. Hem de donar seguretat a la gent en general i també al nostre sistema de salut.

La consellera Alba Vergés, en la reunió d'aquest dilluns amb els experts Foto: Albert Alemany

- Si dimarts de la setmana que ve tornen a treballar activitats no essencials, hi ha riscos que es pugui patir un retrocés?

- Si, de cop i volta, sense tenir una immunitat de grup prou gran, es pretén que la gent torni a treballar i a omplir els metros, els autobusos i els trens de Rodalies, això serà una mala decisió segur. Vull pensar que no ens estan dient això. En tot cas, la nostra responsabilitat, com hem dit sempre, malgrat l'estat d'alarma que pugui decretar el govern espanyol, jo mateixa i el Govern ens sentim tan responsables de la gent com abans. No traspassem cap responsabilitat perquè sabem que nosaltres haurem de fer la feina i que, per tant, la nostra responsabilitat és planificar bé això i donar aquesta seguretat i dir que de forma massiva no. La gent ara és molt conscient i si se li explica continuarà complint. I, sobretot, en la higiene, el rentat de mans i el distanciament social s'hi haurà d'insistir durant molt de temps.

"No hem tingut una mala coordinació [amb el Ministeri de Sanitat]"

- El ministre Salvador Illa ha dit que sempre hi ha hagut una bona coordinació amb la conselleria de Salut. Ha estat així?

- Això és així, no hem tingut una mala coordinació. Per això em va sobtar que l'estat d'alarma decretat es fes en aquests termes de no poder decidir si no ens autoritzen en qüestions de salut pública.

Em sembla que no és la millor manera de gestionar una crisi. El millor és la coordinació i justificar molt bé els passos i les decisions sabent que n'hem de continuar prenent perquè la responsabilitat no la podem traspasar a ningú. Per tant, continuem prenent decisions, les prenem, no hem tingut por de prendre-les.

- En què ha influït la recentralització de la gestió de la crisi?

- Nosaltres vam fer el pla d'emergències abans que ningú i tenim un marc molt establert des del Departament de Salut, vam fer tots els plans de contingència i ara sembla que aquelles decisions que prenguis, algunes d'elles, et requereixin el permís o autorització. Nosaltres les prendrem igual i les justifiquem sempre, tant si han d'anar dirigides a Madrid com si no. La responsabilitat la tenim vers la ciutadania.

- Segueix influïnt en la compra de material?

- Hem continuat comprant. Els primers dies vam tenir aturades de comandes que havíem fet i vam dir que no podia ser la manera i que les crisis no es gestionen mai centralitzades.

- Qui les aturava?

- Crec que a l'inici van haver-hi males informacions i, per tant, ens arribava que s'havien requisat materials per part de la Guàrdia Civil no amb ànim d'aturar comandes fetes, però al final ho estaven fent. Això ja va acabar i nosaltres hem seguit comprant. De fet, calculem que el 90% del material que hem posat a disposició dels nostres centres són compres nostres. Realment no ha sigut de gran ajut res. Les gestions de la crisi han de ser descentralitzades.

"El 90% del material que hem posat a disposició dels nostres centres són compres nostres"

Nosaltres mateixos vam fer un mecanisme per a compres extraordinàries de forma centralitzada, però els centres que habitualment compren EPIs [equips de protecció] i que ja tenen els seus proveïdors habituals han anat comprant, no podia ser d'una altra manera. És a dir: s'ha de passar bé la informació, coordinar-ho tot perquè no passi que hi hagi centres que disposin de molt material i d'altres que no. Aquesta és la responsabilitat nostra, la de coordinar, però mai prohibir perquè nosaltres hàgim de recentralitzar. Això és una molt mala gestió d'una crisi.

- Els professionals sanitaris, però, segueixen denunciant la falta de material i d'equips de protecció.

- N'arriba constantment i hi ha comandes grosses. Per exemple, en va arribar diumenge a la nit. No podem estar relaxats en cap moment i l'esforç i la intensitat és màxima en això perquè, si hem d'atendre les persones, els professionals han de treballar amb seguretat. I això s'ha de fer amb equips de protecció individual i tenir els equips adequats. I, quan dic professionals, parlo dels de sistema de salut i del sistema residencial. És tot. I, en última instància, dels treballadors essencials que estan al peu del canó. Són molta gent i el volum ha crescut d'una forma tan bèstia... De mig milió d'unitats a la setmana, hem passat a nou milions d'unitats de mascaretes, d'ulleres, de bates... Més la compra de respiradors. És una feina ingent que està fent tothom i on està aportant també la indústria catalana, cosa que és molt important.

La consellera de Salut, Alba Vergés, durant la roda de premsa del migdia Foto: Albert Alemany

- Creu que s'ha gestionat correctament l'aïllament de la conca d'Òdena (<https://www.naciódigital.cat/noticia/199989/igualada/crida/no/relaxacio/despr/hagi/aixecat/perimetre/conca/odena>) ?

- La veritat és que sí, les mesures i els resultats ens ho diuen. Teníem un focus important i s'ha vist amb les dades. Si no fèiem el tancament perimetral, amb la relació que té la conca d'Òdena amb els municipis dels voltants i les 10.000 persones que cada dia surten d'allà per anar a treballar fora, ens hagués sigut impossible fer un control de tot plegat. A més, la conca d'Òdena comprometia l'Hospital d'Igualada, perquè hi havia molts positius de coronavirus entre el personal, i havíem de destensar l'hospital i trobar alternatives per als pacients. L'hospital es va acabar gestionant amb 120 llits, quan normalment en té 225. Ara s'han pogut recuperar, se n'han afegit 75 més. Però necessitava el seu temps per recuperar professionals que es reincorporeassin a la feina.

[noticiadiari]2/199872[/noticiadiari]

- L'alcalde d'Igualada va retreure-li que no s'estaven comptant correctament les defuncions.

- Em sembla que no ho havíem de portar mai a aquests termes. Nosaltres analitzem les dades de control de l'epidèmia i no ha de ser motiu de discussió com es donen. A més a més, jo els havia explicat personalment a ells, i també en roda de premsa públicament, per què donem aquestes dades que són oficials. No podem donar unes altres de diferents. També que havíem fet un registre amb les funeràries per tenir les dades més en calent. I, sobretot, vaig dir que aquestes dades ens serveixen per veure què està passant, però no parlem de dades públicament d'aquesta manera, si us plau.

"L'aïllament de la conca d'Òdena s'ha gestionat bé i els resultats ens ho diuen"

Estem parlant de mortalitat, de persones i de famílies que han perdut familiars i amics i això és molt dur i a Igualada ha estat molt bèstia. A més, els coneixes personalment i no puc sortir al faristol del Govern de la Generalitat de Catalunya i explicar coses que rebo i comentaris. Haig d'explicar dades oficials, tinc aquesta responsabilitat. Per tant, em sembla que no havíem de situar el debat en aquests termes.

- S'han coordinat bé les conselleries de Salut i Treball i Acció Social a l'hora de gestionar la crisi a les residències de gent gran?

- Ens hem coordinat molt i ens coordinem encara molt més. Els últims dies hi ha hagut una feina molt important dels equips dels dos departaments només abordant això, i fent classificació de residències i una planificació de què passa quan hi ha positius i com protegim les que no tenen cap cas. Aquesta és una feina molt important perquè hi ha molta tipologia diferent de residència. N'hi ha de molt petites, que no tenen capacitat de gestionar aïllament, i n'hi ha de molt grans, que sí que poden aïllar plantes i fer una gestió com la de dins d'un hospital.

- Però el personal de les residències han assegurat que s'han sentit abandonats, que no tenen prou equips de protecció i que cal fer tests als avis per poder aïllar els que estiguin contagiats i protegir-los.

- Sí, sí. En els tests seran una prioritat les residències, perquè en aquesta avaluació que estem fent de com hem de gestionar aquesta epidèmia les residències són un punt clau. Ja vam dir fa molts dies que incorporàvem els professionals de residències amb la mateixa prioritització que els professionals de salut. Sí que és cert que no és la mateixa tipologia de centre, i tampoc és la mateixa tipologia de pacients. Recordem que les persones que estan en residències majoritàriament són persones que estan amb dependència, en gran part amb alta dependència, graus dos o graus tres, i això és una complicació. No les pots reubicar en qualsevol espai.

"En els tests, seran una prioritat les residències"

Quan nosaltres estem parlant, per exemple, de pavellons-salut, doncs no és un lloc adequat per a gent molt gran, amb molta dependència, per a gent que cognitivament, per exemple, pot estar patint Alzheimer, demència... Has de trobar els espais adequats per a aquestes persones, no pot ser pitjor el remei que la malaltia. Això requereix molta gestió. Així com el sector salut, com estem parlant d'una malaltia, d'un virus, està acostumat a sentir-ne parlar, a saber gestionar coses perquè gestionen moltes malalties, el sector residencial, i és normal, no hi està avesat. I, per tant, que Salut i Afers Socials treballem molt conjuntament és imprescindible.

- Passada la crisi sanitària, creu que s'hauran d'assumir responsabilitats al Govern de la Generalitat i al govern espanyol?

- Sincerament, no hi he pensat gens en això. Crec que tothom està assumint moltes responsabilitats i que a això també li hem de donar valor. És a dir, assumir responsabilitats en un àmbit en què ningú té una bola de vidre, ningú té un manual escrit sobre què s'ha de fer. D'errors, segurament, en pot cometre molta gent. Jo puc parlar per nosaltres i no em posaré amb què uns altres assumeixin responsabilitats. Nosaltres sempre hem intentat justificar-ho tot, parlar-ho tot molt tècnicament i, evidentment, amb responsabilitat política per fer-hi front i explicar-

ho, ser la veu de cara a la ciutadania, i assumir aquesta responsabilitat de les decisions.

També ho hem defensat davant del govern espanyol, cada vegada que preniem decisions, justificades a tots nivells. A mi em sembla que és la manera d'anar. Pot haver-hi algú que ja estigui buscant ara responsabilitats o que les pugui buscar després. Però al final, jo penso en què ens pertoca ara, durant moltes setmanes, i serà dur des del punt de vista de les responsabilitats. De vegades, quan hi ha una emergència, per un exemple, quan s'activa un incendi i s'hi aboquen tots els recursos; quan s'apaga l'incendi entren altres sectors en joc per veure què passa amb el territori cremat, etc.

Des del punt de vista de Salut, quan aquesta corba baixi, no haurem acabat la feina. Hem de recuperar l'activitat dels hospitals mentre això encara continua baixant; hem de vigilar que no hi hagi rebrots, hem de fer molta feina. Per tant, no passarà que un dia això s'acabarà i ja podrem descansar. Em sembla que això durarà molt temps i que serà potser més dur que el que hem viscut fins ara.

Vergés, durant l'entrevista amb NacióDigital Foto: Albert Alemany

- L'exconseller Boi Ruiz deia la setmana passada en una entrevista a NacióDigital que els governs ja no es podran permetre retallades (<https://www.naciodigital.cat/noticia/199586/boi/ruiz/governos/no/es/podran/permetre/retallades/sanitat/despres/coronavirus>) en l'àmbit de la sanitat. Què li sembla que ho digui ell? Creu que té raó?

- Em sembla que mai ens hauríem pogut permetre retallades en un àmbit important i essencial. Que ho digui ell no sé si diu molt o diu poc, no sé valorar-ho en aquests termes, però és paradigmàtic. Perquè crec que la societat ara tindrà molt clar què és allò essencial. Jo sempre he defensat un sistema públic de salut. Hem arribat, en alguns anys, a destinar-hi el 40% del

pressupost de la Generalitat i no pot ser més perquè és un departament de 13 de la Generalitat. Un que té gairebé el 40% del pressupost.

Tenim un problema de finançament general, de la bossa general. No és que no hi hagi hagut una prioritització per part del Govern de la Generalitat, i de la societat catalana, m'atreveixo a dir. Crec que la societat catalana valora molt el sistema de salut i crec que el valorarà encara més a partir d'ara. Aleshores, no hi caben retallades, i sobretot hi cap lluitar per tenir un finançament adequat. A més a més, tenim la sort que som un país que genera recursos. Per tant, els hem de poder posar allà on toca, que és en aquest àmbit essencial.

"Mai ens hauríem pogut permetre retallades en un àmbit important i essencial com la sanitat. Que ho digui Boi Ruiz no sé si diu molt o diu poc, no sé valorar-ho en aquests termes, però és paradigmàtic"

Estem garantint el dret a la salut, ho estem fent sense discriminació, i això és bàsic per a una cohesió social important per a un estat del benestar de primera. Ens podem comparar amb altres països, que nosaltres ens hi emmirallem, com Dinamarca o Suècia. Tenim un sistema de salut punter. Això és un tresor. No ho podem deixar. És punter en assistència, és punter en el dret a la salut i és punter en allò que pot representar com a país. És a dir, l'economia que es genera al voltant d'un sector tan important com el de Salut és una economia potent, de coneixement, de recerca en salut i vida. No recerca en indústria militar. I això com a país petit que som, però també un país que és molt obert al món, que sempre li ha agradat estar a l'avantguarda, crec que és una oportunitat d'or. Sempre ho he defensat així, des de fa molts anys, i continuo defensant-ho. I crec que si d'alguna cosa valdrà la pena aquesta crisi és que molta gent valorarà això.

- Ara que parlava d'indústria militar, l'exèrcit ha estat útil en el combat contra el coronavirus?

- Sempre he pensat que la col·laboració de totes les administracions hi ha de ser. Nosaltres ens ho hem hagut de planificar tot nosaltres, no pot ser d'una altra manera, i ha de ser des del propi sistema de Salut. Algunes aportacions que puguin fer? Benvingudes. Però al final ho hem fet nosaltres, perquè ha de ser així. El sistema de Salut ha crescut de forma espectacular i té el coneixement per poder-ho fer.

- Un dels aspectes que més ha sorprès en la gestió d'aquesta crisi són les rodes de premsa de Fernando Simón amb els caps de Policia Nacional, Guàrdia Civil i exèrcit. Els ha impactat a la conselleria?

- Sí, més encara quan ho comparem amb la gestió d'abans, que no s'assemblava a això. És des de l'estat d'alarma que surt tot això. No és el nostre model, no ha sigut mai un model català, que ha sigut acompanyar-nos de tècnics, de bates blanques que dic jo. És a dir, de la gent que està al peu del canó i que són la gent amb la qual treballa. Els uniformes no ho diuen tot i crec que l'exemple claríssim és el que hem fet com a societat aquí a Catalunya sense necessitar aquestes imatges.

[noticiadiari]2/199826[/noticiadiari]

[noticiadiari]2/197029[/noticiadiari]

[noticiadiari]2/198648[/noticiadiari]

[noticiadiari]2/198615[/noticiadiari]

?[noticiadiari]2/198572[/noticiadiari]

[noticiadiari]2/198469[/noticiadiari]
[noticiadiari]2/198064[/noticiadiari]